

Barve v prostoru

Barve imajo pri opremljanju stanovanja ali hiše zelo pomembno vlogo, saj predstavljajo prvi viden vtis o prostoru, v katerega vstopimo. Prostor v katerem živimo nam dandanes mora nuditi raznoliko uporabo, nam služiti kot dom, kjer spimo, se prehranjujemo, a hkrati nam služi kot pisarna, knjižnica, sprejemnica gostov, majhen otroški vrtec,...

Dom naj bi nam nudil občutek varnosti, zavetja, udobja in ugodnega počutja, prijetnost, toplino, nas naj bi navdihoval in prebujal potencialne, ki jih skrivamo v sebi.

Z barvami lahko dramatično spremenimo vsak prostor v našem domu. Barve imajo moč, da poživijo vsak prostor, mu dajo energijo, izboljšajo razpoloženje in okrepijo duha. Z njimi lahko popravimo obliko in odpravimo prostorske pomanjkljivosti ter dosežemo različne občutke: hladnosti in svežine ali toplote in prijatnosti, lahkotnosti in razigranosti,

dramatičnosti in teže, svečanosti in glamurja. Ljudje v prostorih iščemo različne lastnosti, ki so lahko odvisne od osebnega okusa, od vrste okolja v katerem živimo in od potreb, ki jih bi naj neka dejavnost v prostoru zahtevala.

Teorija barv

Danes se uporablja »Heringov barvi krog« kot osnovni standardni barvni sistem po vsem svetu (Natural Colour System – naravni barvni sistem). Ewald Hering (1834-1918) je uvedel rumeno barvo kot četrto primarno barvo v barvni krog. Kot temeljni vizualni primarni barvi je vključil tudi črno in belo.

Primarne barve

Štiri primarne barve so rumena, rdeča, modra in zelena. Z mešanjem teh čistih

barv dobimo sekundarne barve: škrlatno, turkizno, oranžno in listno zeleno.

Harmonične barve

S premikanjem po barvnem krogu opazimo harmonijo med sosednjimi barvami. Barvna paleta sestavljena iz zelene, listno zelene, ki prehaja v rumeno in oranžna, bo vedno uspešna in atraktivna. Vse te barve so iz območja med zeleno in oranžno barvo, so ena zraven druge, in se zaradi tega odlično skladajo med seboj.

Komplementarne barve

Barve, ki v barvnem krogu ležijo druga drugi nasproti, imenujemo komplementarne barve. To so nasprotni barve, ki med seboj ustvarjajo napetosti. Komplementarne barve se privlačijo kakor južni in severni magnetni pol.

Pomen svetlobe

V osvetljenem prostoru nas obdajajo predmeti in materiali, ki jih brez svetlobe ne bi videli. Učinek obarvanosti prostora je odvisen od različnih svetlobnih virov. Tako s premišljeno uporabo barv in svetlobe lahko osvetlimo vsa temna in zakrita področja v stanovanju, če že ne moremo spremeniti arhitekturne podrobnosti prostora. Vedno pa je pomembno, da pri načrtovanju barvne kombinacije posameznega prostora upoštevamo naravno in umetno svetlobo v samem prostoru. Prav tako je zelo pomembno, da se upošteva lega prostora ali je to južna, severna, vzhodna ali zahodna stran neba. S pravilno izbiro barv na severni strani, lahko v prostoru (čeprav je hladen in temačen) dosežemo topel in prijeten učinek.

Osvetlitev prostorov

Svetloba, tako naravna kot umetna ustvari različna razpoloženja, ki pa so soodvisna od namembnosti prostora.

Osvetlitev prostorov je več:

- ☞ delovna osvetlitev, ki je za delo, branje, kuhanje, likanje,... uporabimo močno splošno osvetlitev in/ali z nastavljivimi svetili, ki imajo usmerjeno svetlobo.
- ☞ splošna prostorska osvetlitev – uporabimo več šibkejših svetil – pri večini prostorov lahko ustvarimo sistem centralne osvetlitve, ki ga predstavlja centralna luč ali sistem stropnih in/ali stranskih drugih luči ter dodatna (stoječa) svetila. Gre za kombinacijo luči, ki jih po potrebi prilagajamo in poudarjamo prostor, kar pa je odvisno od naših želja in potreb.
- ☞ razpoloženska osvetlitev je namenjena za ustvarjanje določene atmosfere, ki je lahko romantična, intimna, mehka, domača,...taka svetloba ustvari ambientalno svetlobo, ki učinkuje na nas na čustveni bazi.

Svetila morajo biti funkcionalno razporejena, upoštevati je treba tudi estetski videz le teh. Izbor in razporeditev svetil, intenzivnost ter barva svetlobe je pomemben dejavnik, ki zagotavlja kvaliteto bivanja vsakemu posamezniku.

Optični učinki barve v prostoru

Z barvo in različno svetlobo lahko ustvarimo posebna vzdušja v prostoru. Lahko poudarimo ali prikrijemo dejansko velikost prostora. Tako lahko na primer dolg hodnik »skrajšamo«, da na koncu hodnika uporabimo temno ali močno barvo ali obesimo veliko in atraktivno sliko, ki privlači naš pogled, na tleh lahko uporabimo prečni ali mrežast vzorec, itd.

Izbira toplih barv navidezno zmanjša velikost prostora ter zbliža elemente v prostoru, medtem ko hladne barve navidezno povečujejo prostor ter elemente oddaljujejo. *Nadaljevanje prihodnjič.*

Helena Pehant,

dizajner notranjih prostorov

email: helena.pehant@triera.net